

Love Herreds gamle Tingsted.

Af Jens Peter Jensen.

Interessen for vore gamle Tingsteder er for Alvor begyndt at vaagne. Deres Beliggenhed i Oldtid og Middelalder spørges der immer om i de senere Aar. Og i flere af vore nyeste Historiebøger har Forfattere som Professor Arup (i sin Danmarkshistorie. I—II) givet en Rigdom af Oplysninger om de gamle, ejendommelige Folkeforsamlinger, der under Navn af Landsting og Herredsting samvirkede og i mange Aarhundrede var et Udtryk for Folkestyret i Danmark, indtil dette Styre helt forsvandt 1660 ved Enevoldsmagtens Indførelse.

I Holbæk Amt er Interessen for at opspore et Herredstings Beliggenhed taget op i Løve Herred, hvor Lærer Nørreslet, der i 38 Aar — fra 1881 til 1919 — virkede i Knudstrup-Løve, kom til at udføre en særlig Gerning som Hjemstavnsforsker. I sine mange Artikler og Smaaskrifter har han samlet vægtige »Bidrag til Løve Herreds Historie og Beskrivelse«. Og her skrev han for mere end 20 Aar siden, efter grundige Undersøgelser: »Løve Herreds gamle Tingsted, hvorfra Stenene først er borttaget i Mands Minde, har ligget paa Tingstensagre, i Løve Bys Domvang, Vesten for Byen, tæt Nord for Udflugtergaarden Juelsborg, langs søndre Tørvemosevej«. De ældste Folk i Løve og Omegn kunde i Lærer Nørreslets første Aar i Løve fortælle om, hvordan de indtil omkring 1810 havde set den af Sten indhegnede Tingplads, der var omtrent 12 Alen bred og 36 Alen lang; men saa blev Stenene fjernet, og Tingstedet forsvandt.

Flere kom til at interessere sig for Lærer Nørreslets

Udforskninger af Løve Herredsting. Og Tanken kom op, at det gamle Tingsted maatte gøres synligt. Thorvald Vangslev fra Sønderby i Hornsherred, men født og opvokset i Løve, skrev i 1932 en lang og meget interessant

Artikel i »Sorø Amtstidende«, hvor han stærkt historisk interesseret fortæller om Vestersyssels og Løve Herreds Tingsted og slutter med de Ord: »Mon ikke Løveegnens Folk kunde blive enige om at sætte en Sten paa Tingstedet, der kunde minde alle om, at her er et historisk interessant Sted, hvor »Aartusind toner frem med Graad og Sang, mens Toppen susser imod Evigheden.«

Og nu kom der flere Artikler i »Sorø Amtstidende« om det samme Emne. Og Ord blev til Handling. I Gierslev Sogn, hvortil Løve hører, var Sognepræsten, Landstingsmand P. C. Nedergaard tillige med flere Husmænd og Gaardejere og andre enige om at faa Tingstedet nøjere ud-

peget. Husmand Hans Nielsen, Løve, der ejede henved 10 Tdr. Land, afstod Tingjorden uden Vederlag. Og Stenene blev samlet og skænket af Gierslev Sogns Folk og stillet op paa Pladsen i Begyndelsen af Aaret 1934.

Hidtil havde Gierslev Sogns egne Folk været ene om dette. Men nu kom Thorkild Gravlund fra Reersø i Kirke Helsing Sogn og meldte sig den 14. April 1934 med en Artikel i »Sorø Amtstidende«, efter at han længe havde glædet sig over Gierslev Sogns handlekraftige Samvirke for en Genoprettelse af Mindet om det gamle Tingsted. »Men«, siger han, »skulde vi fra andre Sogne i Løve Herred ikke have Lov til at være med, naar Tingstedet rejses? Fra Vejen op til Stenene (paa Tingstedet) er der paa Hans Niensens Mark en Skæppe Land eller to. Hvis ogsaa denne Plet hørte til Tingstedet, kunde her blive en udmærket Mødeplads med Talerstol i Stenkredsen. Og savner vi mon ikke saadan et Samlingssted i Løve Herred? Jeg spørger kun, hvad andre mener derom, og var vi mange af samme Mening, saa kunde vi Mænd af Hus give en Krone eller mindre og faa købt Jorden mellem Vejene og Stenene til Tingstedet for et Par Hundrede Kroner, og lidt Buskplantning kunde her ogsaa blive, men ikke høje Træer. Fra et Tingsted skulde man kunne se frit ud over Landet«.

Thorkild Gravlunds Forslag vandt Tilslutning rundt om i Løve Herred, især da man naaede Festedagen den 20. Juni 1934, hvor den gamle Tingplads blev indviet som et fredet, historisk Mindested og som et Sted, hvor Løve Herreds Folk kunde samles til Folkemøder. Foruden selve Tingstenene var der rejst en stor Sten med Inskriptionen:

LØVE HERREDS
TINGSTED

STENSAT 1934

Og lige indenfor **Stenkredsen** var en **Sten** rejst til **Minde** om afdøde **Lærer Nørreslet** i **Løve**.

En bidende Sydvestvind og et **Par Regnbyger** bragte ingen Forstyrrelse i den Interesse, hvormed Tilhørerne fulgte de forskellige Talere ved denne smukke Indvielses-højtidelighed.

Først holdt Boelsmand Søren Olsen en Velkomsttale. Og saa blev den egentlige Festtale holdt af Landstingsmand, Pastor Nedergaard, — en Tale, der efter Talerens Manuskript burde været Plads til i Aarbogen. Nu maa vi indskrænke os til ordret at anføre, hvad Pastor Nedergaard sagde ved Afsløringen af de to forannævnte Mindestene paa Tingstedet. Pastor Nedergaard udtalte:

»Til Minde om hin Slægt, der som Kristne fulgte Skjalm Hvides Ord, saa de i Flok og Følge fordrev Fjenderne af Landet, rejste vore gamle herlige Kirker, opdyrkede og kultiverede store Jordarealer, rejste nye Landsbyer i Hobetal, og som her paa dette Sted om Torsdagen forhandlede og afgjorde deres Sager som frie Mænd — rejser vi dette Minde.

Det skal staa som et Vartegn for vor egen Slægt, der minder os om, at naar vor Tids Folk som ægte Kristne tager Tidens Opgaver op i Flok og Følge, da kan de løses, saa vi kan gaa en lys Tid i Møde.

Naar vi i Dag har kunnet rejse dette Mindesmærke, som endnu ikke har noget Sidestykke i vort Land, da erkender vi, at dette kun har været muligt derved, at Lærer Nørreslet under sin 38-aarige Gerning virkede som en flittig Hjemstavnsforsker, og vi vil derfor ogsaa afdække en **Sten** med hans Navn til Mindé om hans Gerning.

Med Forbillede fra de gamle Landskabslove vil vi i **Dag** l y s e fra det nu stensatte **Løve Herreds Tingsted**, at fremtidig Anvendelse af Pladsen er undergivet Tilsyn af Sogneraadetsformanden, Sognefogden og Sognepræsten, uden hvis Tilladelse Møder ikke maa afholdes.

Vi vil saa overgive denne Plads til Sogneraadets Om-

sorg, og vi vil anmode Sogneraadet om at holde Pladsen med hvad der nu er og med mulige fremtidige Udvidelser i Hævd og Orden.«

Ved Tingstedet blev der ogsaa talt af Thorkild Gravlund om den Lovgivning, der gjaldt i de gamle Herredstings Blomstringstid. Endvidere talte Sogneraadsformand, Lærer Præstholt og den gamle Rentier Martin Dedenroth fra Slagelse; sidstnævntes Slægt havde boet paa Juelsborg i Løve fra 1822, og han antog, at Stenene fra det gamle Løve Tingsted, der blev fjernet fra Tingstedet ved dette Tidspunkt, var anvendt til Genopbyggelse af Juelsborgs Udlænger. Han vilde takke de Mænd, der nu havde trukket Tingstedet frem af Glemselen og derved bidraget til at gøre Løve Herred rigere.

Derefter begav den store Forsamling sig op ad den 2 Kilometer lange Vej til Forsamlingshuset ved Løve St. for at samles om de festligt dækkede Kaffeborde, hvor Taler og Fædrelandssange skiftevis lød en god Stund. Og her tilbød Lærer Nørreslets Børn at betale den Pris for de to Skæpper Land, det var paatænkt at købe til Mødeplads ved Tingstedet, som foreslaaet af Thorkild Gravlund. Og Husmand Hans Nielsen var villig til for en billig Betaling ogsaa at afstaa dette Stykke Jord, selv om hans Jordlod ikke var ret stor. Han tilbød endogsaa at sætte en Flagstang op ved Tingstedet.

Denne Tingstedsmindefest — den første i Danmark — sluttede henimod Aften med Sangen »Fremad er Verdens vilde Røst«. Aaret efter, i Sommeren 1935, blev en lignende Mindefest fejret ved et gammelt Tingsted i Dalarna i Sverige.